

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลก้านเหลือง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ ความรุนแรง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๒.การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน	ขั้นตอนการตรวจร่างกำหนดTOR หรือ สเปคพัสดุ ๑.การจัดทำร่างTOR โดยเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง หรือกำหนดสเปค คุณสมบัติเฉพาะ เป็นการกีดกันการบุคคลอื่นหรือห้างร้านอื่น	๓	๒	ปานกลาง	๑.จัดกิจกรรม/ประกาศเจตนารมณ์ นโยบาย ไม่รับเงินหรือของขวัญ No Gift Policy จากกาปฏิบัติหน้าที่ ๒.จัดโครงการอบรมคุณธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกและการเป็นข้าราชการที่ดี ๓.น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ทุกสำนัก/กอง งานต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับ การจัดซื้อจัด จ้าง
	<u>ขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง</u> ๑.เรียกรับสินบนหรือเงินทอนในการจัดซื้อหรือจัดจ้างโดยร้านที่มีเงินทอนเยอะจะได้รับพิจารณาพิจารณาเป็นอันดับแรก ทำให้ได้พัสดุที่ไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงตามคุณลักษณะหรือความต้องการใช้งาน	๓	๒	ปานกลาง	๓.จัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ๔.จัดทำมาตรการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม	
	<u>ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ</u> ๑.การตรวจรับพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบ เอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้างหรือห้างร้าน ๒.เรียกรับเงินก่อนการตรวจรับ	๔	๒	ปานกลาง		

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลก้านเหลือง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ ความรุนแรง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๓.การใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตาม ภารกิจ	๑.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจทางมิชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน ๒.การรับเงินหรือของรางวัลจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	๔	๒	ปานกลาง	๑.จัดกิจกรรม/ประกาศเจตนารมณ์นโยบาย NO Gift Policy จากการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ ๒.จัดโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อสร้างจิตสำนึก	ทุกสำนัก/กอง งานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลก้านเหลือง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ความถี่	ผลกระทบความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๔.การบริหารงานบุคคล	ขั้นตอนการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง รับโอน การให้ย้าย ๑.ช่วยเหลือพวกพ้อง หรือญาติในการเข้ารับ การบรรจุแต่งตั้ง ๒.เรียกรับเงินจากบุคคลอื่นเพื่อเอื้อให้ได้รับ การบรรจุแต่งตั้ง หรือรับโอน/ย้าย	ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน	๔	๒	ปานกลาง	๑. จัดทำคู่มือและขั้นตอนการยื่นคำขอโอนมีติ อนุญาตต่างๆ และติดประกาศประชาสัมพันธ์ ณ สถานที่กำหนดยื่น หรือ ณ จุดบริการ หรือประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ เฟสบุ๊คของหน่วยงาน ให้ผู้มาขอรับบริการทราบ	สำนัก/กองงานต่างๆ

ลงชื่อ ผู้รับรอง
นายพาสุข หงษ์ศิลา
ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานปลัด

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลก้านเหลือง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายในในการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดและกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้การบริการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา ๓/๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๕๖ มาตรา ๖ ที่กำหนดว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตรวจสอบต่อความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง

- (๑) เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน
- (๒) เพื่อป้องกันความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- (๓) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงาน ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้อย่างมีระบบ
- (๔) เพื่อกำหนดมาตรการ กิจการในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
- (๕) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- (๖) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

ปัจจัยภายนอกประกอบด้วย

- (๑) ภัยธรรมชาติ (Natural Environment)
- (๒) เศรษฐกิจ (Economic)
- (๓) การเมือง (Political) สังคม (Social)
- (๔) เทคโนโลยี (Technology)

ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

- (๑) คณะผู้บริหารหรือกลยุทธ์ในการบริหารองค์กร (Strategy)
- (๒) โครงสร้าง (Structure) เช่น มีโครงสร้างองค์กรที่ไม่เหมาะสมกับภารกิจ
- (๓) รูปแบบการปฏิบัติงาน (System) เช่น กระบวนการหรือการบริหารจัดการ นโยบายแลแผนงาน ระเบียบ ข้อบังคับ การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล การปรับปรุงข้อบกพร่อง
- (๔) บุคลากร (Staff) เช่น การจัดการทรัพยากรมนุษย์
- (๕) ทักษะ ความรู้ความสามารถ (Skill) ของบุคคลทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายประจำ
- (๖) รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) คือพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารและพนักงานเจ้าหน้าที่ในองค์กร
- (๗) ค่านิยม (Shared Values) เป็นค่านิยมของบุคลากรในองค์กรที่มีเป้าหมาย ทิศทางเดียวกันในอันที่จะปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนหากไม่มีค่านิยมกันแล้วก็จะเกิดปัจจัยเสี่ยงที่เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติราชการ

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระการทำงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานตามหลักภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมจากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นลักษณะ Pre-decision ส่วนการตอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน post-decision

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

รูปแบบการประเมินความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) ซึ่งจำแนกได้ ๔ ประเภทดังนี้

- (๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์
เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ ไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด
- (๒) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน
เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ หรือหลักวิชาการ การไม่มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความประมาทเลินเล่อ
- (๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน
เป็นความเสี่ยงในการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชีที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ หลักวิชาการที่กำหนดไว้ หรือไม่มีความรู้ความสามารถทักษะในการปฏิบัติอย่างเพียงพอ การจงใจละเว้นความประมาทเลินเล่อ
- (๔) ความเสี่ยงด้านกฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง
เป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง ได้หรือ ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หนังสือสั่งการต่างๆ ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน หรือไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่สถานการณ์ปัจจุบัน (ระเบียบล้าหลัง)

การบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission)

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) เช่น นโยบายของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม อำนาจหน้าที่ ความรู้ความสามารถ ทักษะของบุคลากร กระบวนการบริหารทรัพยากรทางการบริหารระเบียบกฎหมาย สารเทศ การติดตาม ประเมินผล
๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการบริหารความเสี่ยงไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม
๓. การบ่งชี้เหตุการณ์หรือปัญหาที่จะเกิดขึ้น (Even Identification) เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน ทั้งในส่วนของปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากภายในและภายนอกหน่วยงาน

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นการจำแนกและจัดลำดับการประเมินความเสี่ยง ที่มีอยู่โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โดยสามารถประเมินความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรสามารถบ่งชี้ความเสี่ยงขององค์กรและประเมินความสำคัญของความเสี่ยง โดยนำความเสี่ยงไปแก้ไขด้วยวิธีการที่เหมาะสมด้วยวิธีการ ๔ วิธี ดังนี้

๕.๑ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk avoidance) หมายถึงการเลิกหรือไม่กระทำในอันที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเสี่ยง

๕.๒ การควบคุมความสูญเสีย (Risk reduction) มี ๒ วิธีคือ

๑) การป้องกันมิให้เกิดความเสียหาย

๒) การควบคุมความรุนแรงของความสูญเสียมิให้มีผลกระทบในวงกว้าง

๕.๓ การแบ่งความเสี่ยง (Risk Sharing) คือวิธีการลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

๕.๔ การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) คือการยอมรับว่าการดำเนินงานขององค์กร มีความเสี่ยงในบางประเด็นเป็นความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ หรือน่าจะเกิดขึ้นน้อย โดยมีวิธีการหรือสามารถป้องกันได้ไม่เพิ่มความเสี่ยงยิ่งขึ้นจนไม่สามารถยอมรับได้

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Actives) คือ การกำหนดกิจกรรมการปฏิบัติต่างๆ ที่จะทำให้เพื่อลดความเสี่ยงและทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร เช่น การกำหนดกระบวนการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงให้กับบุคลากรภายในองค์กร เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) คือระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสารที่ดีมีคุณภาพ

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring) คือ การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำองค์กรว่าระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ถือหรือปฏิบัติอยู่นั้นมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือไม่มีประเด็นใดสมควรแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือดียิ่งขึ้นไป

๖. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตประกอบด้วย (pressure/Incentive) หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ (opportunity) หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆคุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization คือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (fraud Triangle)

๗. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลก้านเหลือง แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พงศ. และแก้ไขเพิ่มเติม
- ๒) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย
- ๓) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

๘. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๕ ขั้นตอน

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน
- ๒) การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต